

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon sz. 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3., I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre... 24 kor. — Negyed évre... 6 kor.
Fél évre... 12 kor. — Egy óra... 2 kor.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 6 FILLÉR:
Hivatalos hirdetések 6 hasábon petit sorja 60 fl.

A kötögetők.

Írta: Jászai Mari.

Olyan gyermekes munkának látszik, amint a kezeink szaporán villogtatják a szerény, divatból kiment kis kötötűket, mikkel szürke és barna fonalakból növesztünk kéz-, lábszárvédőket és puha hósapkákat, tizezrével, százezrével a mi harcoló fiainknak.

Alázatos kis hangyamunka, de olyan sokan is vagyunk hozzá, mint egy hangyaboly.

És oh! milyen hálásak vagyunk mi, tétlenségre kárhóztatottak, hogy tehetünk egy olyan kis munkát bár, de amelybe belevezethetjük a mi kínzó, az egyetlen, az egyedüli történet körül forgó tehetetlen gondolatainkat, a kezeink között növekvő kézimunkába, melyből olyan formák nőnek ki, melyek összekötnek bennünket azzal az egyetlen Lényeggel, mely mindnyájunk egyedüli gondolata, amelybe most minden élet folyik, amelyben mindnyájunk élete lüktet; összekötnek bennünket a harctérrel, az egyedüli Valósággal.

Kötjük a hósapkákat és úgy sietünk velük, mintha csak azt éreznék: minnél többet elkészítik, annál több lovagot avatok föl magamnak a harctéren, mert mindenikbe belekötöm a gondolatomat, mely megacélozza az én harcosom lelkét és belekötöm az imádságomat, hogy védje meg a testét.

Olyan forró kívánságot kötök bele a sapkám minden szemébe, hogy ne csak meleget tartson az én katonámnak, hanem meg is védelmezze. Jól esik ezt hozzá gondolni a kezünk mozgásához.

Imádság-gondolattal pótoljuk kezünk gyarló munkáját. Mivel az érzéseink oly nagyra nőttek, hogy szavakba többé nem férnek, csak imádságba.

Most tehát megtanulunk újra imádkozni.

Imádkozni és kötni, mint gyermekkorunkban.

Nem lettünk-e tehetetlen gyermekké a — háború végeztéig — mikor mások cselekszenek értünk!

Egyesítsük az imádságunkat Ő értük, mint gyöngye kis kézimunkákat és küldjük el pajzsul a fejük fölé! A gondolat és a kívánság nem üres levegő. Az áldás, vagy az átok megtölti azt!

A régiek már hitték ezt, azért mondták: Az átok helyet keres, ha nem talál, visszazáll oda, ahonnan eredt.

Az áldásunk is elszáll, ahova küldjük.

Minden imádság eget ér.

Hát imádkozunk!

Takarítsuk meg minden lelkierőnket egyetlen akarásra.

Ne adjunk magunkból erőt egyéb gondolatnak, csak annak az egynek:

Teremtő Istenünk! Adj erőt fiaink lelkébe

GRAND CAFE' BORSA
FIUME - Baccich palota
MSTENKÉNT AZ ABBAZIAI CZERNY-
NÉGYES-HANGVERSENYE.

és vezesd győzelemre fegyvereinket!

Csak ezt az egyet gondoljuk most, csak ezt az egyet akarjuk és ez az akaratunk beleszáll fiaink lelkébe, karjaikba és fegyvereikbe és győzelemre visz bennünket!

Nő testvéreim, higgyünk a láthatatlan erőben. Szép leányaink, vessük ki a szívünkéből a nyegle cinizmust és le a fejünkről a francia divat örületeit, miket kalapok címén adtak el nekünk; de amihez képest egy sziu-indián aszszony fejéke valóságos Biedermayer-fejkötő.

Gyerünk vissza a józan takarózás felé.

A ruházkodás, végre is, nem egyéb, testünk betakarásánál; és mily gyönyörű forma az emberi test! Milyen könnyű szépen betakarni!

De erről még ráérünk beszélni. Most előbb csak viseljük el a meglevőt. Egyelőre más dolgunk van.

Amit biztosan érzünk ma már, az, hogy: mint az öltözködésünknek, úgy az erkölcsünknek is meg kell változnia valamely irányban.

Mivel megállapodás, mint természetben, úgy a népek és társadalmak életében sincs, nagy események pedig gyorsabban érlelik meg lelkeinket: ugorjuk át mi azt a pár léha évtizedet, amit még az ostoba, de a pénzünket kicsiklandozó vérszipoly francia divatnak szenteltünk volna, magához idomítva az erkölcsünket is; ugorjuk át és kezdjük most mindjárt a magunkbasszállást, melyhez igen jó eszköz a csöndes kötögetés, mert ez időt ad a léleknek a megérésre, a gondolkodásra. Sőt siessünk! Itt a tél. Fiaink már három hete írják a harctérről, hogy az éjszakák „dermesztő hidegek”. Siessünk a fej-, kar- és háskötőkkel. Ha már báránybőrökből nem csinálhatjuk, mint az oroszok, kössük őket jó bőre és tömöltre, hogy a levegőt kizárják és küldjük el nekik, nyujtsuk oda nekik mint egyegy meleg kézszorításunkat, mitől átmelegedjék az övék. Érezzék ott a haza határán, hogy a kezeink elérnek ő hozzájuk és átmelegítjük az övékét.

A Páris előtti nagy csata.

Csökken a franciák ellenálló ereje. - A német harcvonal áttörése meggyorsult. - A németek lassan, de biztosan előnyomulnak. - Ellenséges hadjárat. - Szerbia végpusztulásban - Nisben fellépett a kolera.

Ma csak a nyugatfranciaországi harctérről kaptunk híreket, ahol a németek lassan, de biztosan nyomulnak előre és könnyűszerrel meggyorsították a franciák áttörési kísérletét. Végleges döntés még nincs, de az összes jelek arra vallanak, hogy a nagy csata a németek fényes győzelmével ér majd véget.

Az orosz hadsereg még mindig nem tért magához a galíciai harcokban szenvedett rettenetes vérvesztéséből és hosszabb pihenőre van szüksége, míg újból felveheti a harcokat. Szerbia a legborzalmasabb pusztulás képét mutatja és a véreskezű Karagyorgyevicsok talpa alatt inog a föld. Nisben kolera pusztit és még kétségbeejtőbbé teszi ez a veszedelmes járvány az amugy is reménytelen helyzetet.

Mai távirataink a következők:

NISBEN KOLERA PUSZTIT.

SZALONKI, szept. 18. Nisben kiütött a kolerajárvány. Nagyon sok koleramegbetegedést állapítottak meg eddig és a lakosság körében óriási a riadalom.

SZERBIA VÉGMOMLÁSA.

SZALONKI, szept. 18. Egy Nisből érkezett kiváló államférfi kijelentette, hogy Szerbiában tisztában vannak a Karagyorgyék monarchiaellenes politikájának végzetes következményeivel. Péter királynak nem marad más hátra, mint hogy családjával és tanácsosaival együtt mindörökké elhagyja Szerbiát.

AZ UJ SZENT GYÖRGY-LOVAGOK.

PÉTERVÁR, szept. 18. (M. T. I. Cenzurázva.) A cár a belga királyt és Sándor szerb trónörökösét a Szent György-rend lovagjaivá nevezte ki. A rendet kiváló haditettekért adományozták. (De hol maradtak a kiváló haditettek? — A szerk.)

EGY REJTÉLYES EMBER HALÁLA.

LAIBACH, szept. 18. A közeli Brezovica állomáson egy ismeretlen ember Triesztbe szóló jegyet akart váltani A pályaudvaron őrt álló katoná feltartóztatta és felszólította őt, hogy igazolás céljából kövesse egy közeli szobába.

Az ismeretlen revolvert rántott és magára lőtt, azután a katonára emelte revolverét, ez azonban gyorsabb volt és egy lövéssel megölte a mérnylőt.

A FOGOLYLISTÁK KICSERÉLESE

BECS, szept. 18. A monarchia az amerikai nagykövetség közvetítésével tárgyalá-

sokat kezdett az idegen államokkal a fogoly-listák kölcsönös kicserélése végett.

LETARTÓZTATTAK EGY KÉMET.

KRAKKÓ, szept. 18. Tegnap a Bizánc-kávéházban letartóztattak egy osztrák-magyar tisztnek öltözött orosz kémeket.

Orosz ezredek pusztulása.

PRÁGA, szept. 18. Hogy milyen végtelen pazarlással bálnak az oroszok az emberanyaggal, rikitóan világítja meg ez az eset is. A galíciai harcok egyik fázisában pompás pozíciót elfoglaló útegeink megsemmisítő tüzzel árasztották el a szemközti fölvető orosz gyalogságot. Néhány órai tüzelés után egy egész gyalogezred pusztult el. Látszólag meg lehetett figyelni, hogy az elesett ezred holttestjein keresztül új gyalogezred törtetett előre. Ezt is ugyanazzal az irányzékkal lötte halomra kitűnő tüzéségünk. De az oroszok nem törődtek a rengeteg veszteséggel és mintha mi se történt volna, egy harmadik gyalogezredet parancsoltak a tűzvonalba. Ezt is utólérte véres végzete, három gyalogezredet voltak képesek fölládozni az oroszok csak azért, hogy elfoglalt pozíciójukat megtarthassák.

Ellenséges hadihajók

ROMA, szept. 18. A Gazetta del Popolo jelenti Korfuból: Az angol-francia flotta, mely — mint már jelentettük — nem igen vette szigorúan Görögország semlegességét és Korfuban és Zakynthosban szemet és élelmiszereket vett fel, most eltávozott a görög szigetektől. Ez Görögország egyenes kérésére történt. Az otrantói kanális éjjelnappal őrzik, éppen úgy az epirota és albán vizeket. Francia forrás szerint az Adriai-tengeren jelenleg csak egy francia flotta operál, néhány angol cirkáló segítségével. Az angol máltai flotta Törökországot őrzik. Az angol flotta operációs bázisa Cyprus. Szinte hihetetlen, hogy az angolok mily terrorizmussal akarják megbénítani Egyiptom összeköttetését Európával. Az egyiptomi miniszterelnök csak erélyes fellépés után tudta sifirozott táviratait Törökországba küldeni. Az osztrák és német alattvalók nehezen, akadályokkal megküzdve hagyhatják el Egyiptomot.

Jelentés a nagy csatáról.

BERLIN, szept. 18. (Corr. Bureau.) A főhadiszállás jelenti: A nyugati harcmezőn a harc vonal egyes pozícióiban a helyzet változatlan. A franciák tegnapi támadásait győzelmesen visszaverték. Csapatunk támadásai szintén sikerrel végződtek. Utólagos értesítések szerint a nagy csatában három millió ember áll egymással szemközt. Az eddig érkezett összes hírek arra vallanak, hogy a nagy csata a németekre nézve kedvező fordulatot vett. A főfeladat az, hogy a csapatunk ellen irányuló minden oldaltámadást megakadályozzunk.

Német sikerek a nyugatfranciaországi csatamezőn.

BERLIN, szept. 18. (M. T. I. Cenzurázva.) A főhadiszállásról tizenhetedikén este hivatalosan jelentik: Az Oise és a Maas közti csatában végső döntés még mindig nincs, bizonyos jelek azonban arra vallanak, hogy az ellenség ellentálló ereje benujni kezd. Az ellenségnek a szélső német jobbszárnyon való, nagy bravúrral megkísérelt áttörése, a németek minden különösebb erőfeszítése nélkül, végül önmagától összeomlott. A német hadsereg középső része lassan, de biztosan tért hódít a Maas jobb partján. Az ellenségnek Verdunból megkísérelt kirohanásait könnyűszerrel visszavetették.

BOMBÁT VETNEK AZ AVIATIKUSOK

FRANKFURT, szept. 18. A Frankfurter Zeitung azt írja, hogy három német aviatikus tegnap ismét bombát dobott Párisra.

ÖNGYILKOS NÉMET TÁBORNOK.

GENF, szept. 18. Bordeauxból jelentik, hogy Friess német tábornok, aki sebesülten a franciák fogságába esett, bánatában megölte magát.

FRANCIA HAZUGSÁGOK.

MILANO, szept. 18. A hazug francia jelentések teljesen félrevezetik a közönséget és Párisban még azt sem tudják, hogy a franciák kiűritették a laoni és rheimsi erődöket, mert különben a francia lapok katonai munkatársai nem számolnának ezekkel az erődökkel a franciák javára. A Stefani-ügynökség azt a hazug jelentést kapta Ostendéből, hogy a német trónörökös, Adalbert porosz herceg és Károly württembergi herceg meghaltak a brüsszeli kórházban. Ugylátszik Belgiumban még azt sem tudják, hogy a német trónörökös Verdun alatt áll győzelmes hadseregével.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

FELSŐ-ELZÁSZBAN IS MEGVERTÉK A FRANCIAKÁT.

ZÜRICH, szept. 18. Az elzászi határról érkező magánjelentések szerint a franciák Felső-Elzászban is teljes vereséget szenvedtek és visszavonulásuk egészen menekülésszerű volt. Francia részről három hadtest és egy hadosztály vett részt az itteni ütközetekben és a franciák 25.000 emberrel voltak tulsúlyban a németekkel szemben.

Felső-Elzászban sohasem szüneteltek teljesen a harcok az utóbbi hetekben. A Vogézek egyes völgyeiben a franciák makacsul megvették lábukat és seregeik Belfortban és Belfort körül gyakori kitérésekkel állandóan nyugtalanították a németeket. Ugylátszik, most itt is teljesen leverték a franciákat a németek.

A PATHFINDER KATASZTRÓFÁJA.

KOPENHAGA, szept. 18. Londonból jelentik: Pathfinder cirkáló nem aknába ütközött — mind eddig hitték — hanem egy német tengeralattjáró hajó ügyesen lanszrozott torpedója súlyosztotta el. Az angolok vesztesége 4 halott és 13 sebesült, valamint 243 eltűnt tengerész; ez utóbbiakról eddig semmi hír.

HÖTZENDORFI CONRAD FIA ELESETT.

BUDAPEST, szept. 18. (M. T. I.) Hötzendorfi Conrad vezérkari főnök Herbert nevű fia, aki dragonyoshadnagy volt, a ravaruskai csatában elesett.

Egy mondat: rövid, hivatalos, katonás mondat, amelylyel Hötzendorfi Conrad báró fiának hősi halálát tudunkra adják. Egyszerű, katonás, amilyen a monarchia legnagyobb katonájának, Európa egyik taktikai lángelméjének a lelke és amilyen bizonyára a gyásza is. A világtörténelem eddig legnagyobb háborújának egyik legexponáltabb csúcán áll ez a hatalmas lángész, a keze embermilliókat dirigál, az agya milliók sorsát intézi: és mikor lángelméje már megcsinálta azt a páratlan remekművet, amelylyel az orosz áradatot megállította özönlő útjában, akkor a végzet apai szívéen sújtja. A nagy ember mély gyászában is példa, buzdítás: néz-zétek, kicsinyek, ő is odaadta értünk a fiát! És neki siratásra sincs ideje: nem engedi a mi sorsunk, amelyet ő intéz... Hötzendorfi Conrad Herbert, a vezérkari főnök elesett hős fia, a katonai sematizmus 1914-i kötetében mint a Zolkiedben állomásozó József főherceg dragonyos-ezred hadnagya szerepel. A rövid távirat szerint a ravaruskai csatában esett el, ott, ahol az orosz tulerő legveszedelmesebben nyomult ellenünk.

ÖRÖM HORVÁTORSZÁGBAN.

BUDAPEST, szept. 18. (M. T. I.) Zágrábból jelentik: A szerbek vereségeiről valamint visszavonulásáról szóló hivatalos jelentéseket Zágrábban rendkívüli kiadásokban, a vidéken pedig falragaszokon közölték a lakossággal. A győzelmeinkről szóló hírek nagy örömet és lelkesedést keltettek mindenfelé. Zágráb csaknem minden épületén lobogók lengtek, este pedig ki-világították a várost és zenekarok járták be a várost, amelyeket mindenütt zászlós és lampionos tömegek követtek. A tömegben „Éljen a hadsereg!”, „Éljen a király!”, „Éljen a monarchia!”, „Éljen Horvátország!” kiáltások hallatszottak, majd Szerbiát abugolták és éltették Vilmos császárt. A katonaságot lelkesen ünnepelték. A vidékről szintén lelkes tüntetések híre érkezik.

A NÉMET LÉGHAJÓK SIKEREI.

BERLIN, szept. 18. (Corr. Bureau.) A Wolff-ügynökség jelenti: A hadiszolgálatba besorozott léghajók eddig teljesen megfeleltek a hozzájuk fűzött várakozásoknak. Egyes léghajók nagy és veszélyes utjaikon megsérültek, de ez nem képez veszteséget. Az ellenség egyetlen léghajónkat sem fogta el.

A HESSENI HERCEG MEGSEBESÜLT

BERLIN, szept. 18. (M. T. I. Cenzurázva.) Frigyes hesseni herceg, a császár sógora felső-lébszárlövés által súlyosan megsebesült.

EGY FRANCIA KÓRHÁZVONAT KATASZTRÓFÁJA.

PARIS, szept. 18. (M. T. I. Cenzurázva.) Surry-sur-Marneban egy kórházvonalat robbanástól megsérült vasuti hidra futott. Több kocsi a folyóba zuhant, a sebesültek nagy részét azonban megmentették.

AZ ÚJ TÖRÖK TENGHERESZETI PARANCSNOK.

BUKAREST, szept. 18. A szultán a török tengeri haderő parancsnokává az ideérkezett konstantinápolyi közlés szerint Arif bey tengernagyot nevezte ki.

Ha nagyítóüveg alatt látunk port,

megborzadunk förtelmességén. A por mindig veszedelmes és sok betegség a por beszívására vezethető vissza, amely a nyálkharlyára rakódik. Ahol por van, van kitéve az ember: a városban való séta közben, kerékpár- és autótúrán, mindig védeni kell a nyálkharlyákat Fay-féle valódi sodeni ásványpasztillával. Ez meggátolja a nyálkharlyák ingerlését és megelőzi a bajt. A szomjúságot is csökkenti és valóságos jótétemény az egész szervezetre. De vigyáznunk kell a Fay-névre és a többi ismertetőjelre (hivatalos ellenőrzőszalag). Egy doboz 1 korona 25 fillérért mindenütt kapható.

KANADAI CSAPATOK LONDONBAN.

ROTTERDAM, szept. 18. A holland lapok jelentik, hogy a Kanada részéről Angliának felajánlott segélycsapatok első része Londonba érkezett.

FEJETLENSÉG ALBÁNIÁBAN.

DURAZZO, szept. 18. (M. T. I. Cenzurázva.) Vilmos fejedelem elutazása óta napirenden vannak az egyenlenségek. Sok az elfogatás, ami büntalmazáshoz vezet. Esszad pasa hívei és ellenségei közt különösen nagy ellentét kapott lábra. A fejletlen ország vezetésére bizottságot akarnak alakítani.

A DARDANELLÁKBAN ELSÜLYEDT ANGOL GŐZÖS.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 18. A Dardanellák kijáratánál egy angol gőzös zátonyra futott és a kijárat aknamentes részét teljesen eltorlaszolta, annyira, hogy egyetlen hajó sem haladhat át a Dardanellákon.

WIED FEJEDELEM UTAZÁSA.

ZÜRICH, szept. 18. Wied albán fejedelem ide érkezett és innen Münchenbe utazik tovább.

HIREK.**HINDENBURG TABORNAGY.**

Az Esti Ujság berlini tudósítója a következő érdekes sorokat közli a diadalmas oroszverő tabornagyról.

A háboru meglepetéseket hozott: Belgium erődvonala egyik hétről a másikra esett, francia záróerődöket, amelyeket bevehetetlennek tartottak, egy-két nap alatt hódítottak meg a német gyalogos csapatok. Egy új fegyver, egy félelmetes ostromágyú került elő, amelyről a legkitünőbb kémeknek sem volt sejtelmé. A legnagyobb meglepetés azonban az, hogy a német hadseregben majdnem féltucat nagyszerű és zseniális hadvezér tűnt ki. A körülmények a legnagyobb diadalokat Hindenburg tábornagy nevéhez fűzik.

A közönség és általában véve a német-ség sem tudot sokat a kitünő katonáról és senki sem tudta, mik voltak eddigi érdemei, hogyan érte el méltóságát a katonai ranglétrán. Egy azonban bizonyos, hogy a császár, akinek éles szeme és csodálatos emberismerete van, jól tudta, kit állít Kelet-Poroszországba az ellenséges áradattal szembe. Hindenburg tábornagy 1911 folyamán már nyugalomba vonult. Évek hosszú során át önálló hatáskörben teljes megelégedésre működött; vezénylő tábornok volt Magdeburgban és hadtestét a teljesítőképeség legmagasabb fokára emelte, úgy, hogy minden igazi katona örömmel szemlélhette, amidőn derék thüringiai és szász katonái gyakorlatoztak.

Hindenburg tábornagy katonai pályája, úgy látszott, hogy nyugdíjaztatása után lezárul. Több mint egy esztendeig senki sem hallott róla semmit. De a mozgósítás megszüntette ezt a nyugalmat és Hindenburg tábornagy vasakarata győzelemre vezette a németeket Tannenbergnél. Minden frázis nélkül elmondhatjuk róla, hogy megmentette Kelet-Poroszországot. Előbb néhány nap alatt a Narev-hadsereget tette tönkre, kilencvenkétezer foglyot ejtven és hatszáz ágyút zsákmányolva. A közeli napokban pedig a Njemen-hadsereget verte szét és a foglyok számát, valamint a hadizsákmányt szinte példátlan mértékben gyarapította.

Valóban, az öreg Hindenburg alakja ki-

magaslik a kis emberek táborából és úgy tűnik föl a seregek mögött, mint száz évvel ezelőtt a nagy Blücher, akinek az volt a jelszava, hogy „Előre“. Hindenburg tábornagy imponáló alakú, hatalmas és súlyos férfi, az energikus emberek ama fajtájából valók, akik nem bírnak sohasem nyugodni, de akiket nyugalomuk sohasem hagy el. Nem barátja a sok szónak, de amit kimond, azt valóban érte lehet véteni. Amint ura hatalmas külsejének, éppen úgy ura minden szavának és gondolatának. A vezénylő tisztek szívesen lovagoltak hozzá gyakorlatok alatt is, mert szavának sulya volt és mély basszus hangján osztogatott parancsaiból mindenki csak tanulhatott. Baráti körben Hindenburg tábornok mindig igaz bajtárs volt. Kemény arc kifejezése dacára is végtelenül kedves tudott lenni és ha mulatságos szituációk adódtak elő, szíve mélyéből nevetett. Az egészséges és tökéletes germán megtestesítője ő, akire büszkén és hálával tekinthet egész Németország.

— **A Báthory egész személyzete megmenekült.** Tegnap megírtuk, hogy az Adria hajóstársaság „Báthory“ gőzöst egy angol hadihajó elsüllyesztette. Az Adria génuai ügynökétől érkezett tegnapi távirat szerint a hajó egész személyzete megmenekült.

— **A munkanélküliek összeírása még mindig tart.** Az összeíró bizottság az árvaházban (Via Fratelli Branchetta) működik, ahol naponta lehet jelentkezni.

— **Reformok a kerületi munkásbiztosító pénztárnál.** Mint ismeretes, a kerületi munkásbiztosító pénztár mult évi mérlege 95.631.22 korona deficitről számolt be. Ennek következtében szükségessé vált a személyzet létszámának apasztása és tervbe vették az orvosi létszám apasztását is, e dologban azonban a pénztár egyedül nem határozhat. Az előrelátható újabb deficit enyhítésére a pénztár megszüntette a Via dell Istrián felállított rendelőjét, valamint több helyiséget felmondott.

— **Jótekonyság.** Özv. Fried Károlyné, hogy a hadbavonultak segélyezésére szorult családtagjainak támogatásában részt vegyen, az Istria-uti állami iskola 10 növendékét egy-egy téli öltönnyel látta el, amiért az iskola igazgató-sága a leghálásabb köszönetét fejezi ki.

— **A leánygimnázium fejlődése.** Az állami felsőbb leányiskolában már véget értek a beiratkozások, a tanítás is zavartalanul folyik. Örvendetes jelenség, hogy míg a mult tanévben 175 növendék iratkozott be szept. közepéig, az idén már 200 tanulója van az intézetnek. Különösen feltűnő a leánygimnázium rohamos fejlődése. Ez intézet felállítására 1912-ben Kanovszky Ferenc miniszteri tanácsos fáradozásának köszönhető, aki belátta, hogy itt egy ilyen intézetre égető szükség van. Míg az első 2 évben mindössze 10-12 tanuló iratkozott be az V-ik gimnázium osztályába, az idén 23, részben a városi olasz iskolából kikerült növendék lépett be e kezdő osztályba és pedig egy-kettő kivételével valamennyi kitünő és jeles osztályzatúak. Az intézet tanárkara is új erővel gyarapodott ez évben: Almási Erzsébet, Hilf Anna, dr. Pap Stefánia, dr. Rác Mária, Simon Anna mindannyian középiskolai tanárnők. A jövő tanévben már meg lesz az első érettségi vizsga is.

— **Pályázat tisztviselői állásokra.** A városi tanácsnál két tisztviselői hely van üresedésben. Pályázók, akik olaszul és magyarul, vagy németül tudnak, folyamodványukat a katonai ügyosztályba küldhetik.

— **A Fiumei Gyorsirókör** október 1-én ismét megkezdte magyar, olasz és német gyorsirási tanfolyamát. Beiratkozni naponta este fél hét és nyolc óra között lehet az egyesület titkáranál Deák-Fasor 2. szám I. emelet.

— **Dispensaire-ből kórház.** Mint értesülünk, a Magyar Vörös Kereszt Egyesület központjának kérésére a helybeli tüdőbeteg-gondozó intézet helyiségeit a háboru egész tartamára kórházzá fogják berendezni.

— **Közelednek a háló- és étkezőkocsik.** A déli vasut közli, hogy e hó 14-ike óta az 5. és 6. számú éjjeli gyorsvonatokhoz újból hozzácsatolják a háló- és étkezőkocsikat.

— **Ujabb pótsorozások.** Mint értesülünk, szeptember 21-én újabb pótsorozások lesznek a városi rendőrség volt helyiségében.

— **Megnyílik a teheráruforgalom.** A zágrábi és szombathelyi üzletvezetőségek állomásainak egymás közti forgalmában, valamint a zágrábi üzletvezetőség állomásainak a déli vasut állomásaival való forgalmában, ugyisintén a cs. és kir. osztrák államvasutaknak állomásainkhoz közvetlenül csatlakozó vonalaira teherdarabáru bármily mennyiségben f. évi szeptember 21-től kezdve ismét korlátlanul felvehető.

— **Öngyilkossági kísérlet halálos következménye.** Stanisich Pál 28 éves munkás, aki tegnapelőtt elvágta nyakán az ütőereket, tegnap belehalt sebeibe.

— **Megszökött a barátja pénzével.** A pólai rendőrség tegnap távirati uton arról értesítette a flumei városi rendőrséget, hogy Kliman Tosca 26 éves asszony, aki közös háztartásban élt Stambul Márton nyugalmazott tisztviselővel, 4060 koronát lopott a férfi tulajdonából és ismeretlen helyre szökött. A flumei rendőrség is nyomozza Kliman Toscát.

— **Világháború!** Ily cím alatt nyívs, szépen kiállított füzetes vállalat indult meg a Rózsavölgyi és Társa cég kiadásában Budapesten. Az első füzet címe „Belgrádtól Szabácsig“, szerzője Persián Adám, a kitünő és jólismert újságíró. Mindaz, amiről csak apródonként, rövid táviratokból, kis csatlalérasokból értesültünk, szerves egészében alakul ki előttünk ebben a könyvben. Belgrádtól—Szabácsig, ezt a hosszú utat, amit a háboru kitörésétől az események és vitéz hadseregünk megtettek, beszéli el Persián Adám ebben a kötetben. A magyar olvasóközönség sok, eddig nem tudott intim részletet ismer meg Persián könyvéből és bizonyára szívesen fogadja Persián Adám eleven, finom írását, a leghitelesebb haditudósítást a déli harc-térről. A könyv diszes címlappal a Rózsavölgyi és Társa cég kiadásában jelent meg, mindenütt kapható és ára 30 fillér.

— **A kenyérmezei fogolytelep.** A dunamenti nagy térség, melyet Kenyérmező néven örökölt meg a történelem, most egész különös gyűllegetnek képezi tartózkodó helyét. A déli és orosz harcterekekről hozott foglyokat öntik ki itt a berobogó katonai vonatok és ideiglenesen idekerülnek főként orosz, szerb és montenegrói katonai és kémkedés és gyanus viselkedés miatt letartóztatott foglyok, akiknek gondozása sulyos föladata ró a katonaságra, mely sulyt helyez arra, hogy a foglyok emberséges bánásmódban részesüljenek és az élelmezés ellen se emelhesenek kifogást. A foglyok nincsenek elrejtve a külvilágtól és azokat sokan látogatják. Megállapítható, hogy a foglyok itt igen jól érzik magukat, jobban mint a harcmezőn, vagy otthon és így őrésük nem köt le tulságos nagy katonaságot. Nemi nagyon szeretik egymást az oroszok és szerbek, utóbbiak pedig a gyűlevész, exotikus, márcóna népséget nézik le, melyet jobb hiányában Oroszország és Anglia, mely mindig csak megvetéssel beszélt a királygyilkos népségről — adott kölcsön a szerbeknek. A hivatalos kimutatás szerint eddig 50.000 foglyot ejtettünk, de az utóbbi napokban ezen szám lényegesen emelkedett, mert azóta sok orosz és újabb szerb foglyokat vettek csapataink őrízésbe. Észtergom egymagában mintegy harmincezer fogolynak ad szállást és ezek ott a szabad ég alatt egész kényelmesen berendezkedtek. Múltnak, sőt még kártyáznak is. Innét folyton szállítanak el foglyokat az erre alkalmas megerősített helyekre. Aradra, Komáromba, Érsekújvárra. A már behozott 50.000 fogoly élelmezése igen költséges, de majd megfizetik ezt a költséget is az államok, melyek ezt a háborut reánk zudították. Legkevésbé maguk a foglyok bánják azt, hogy most a monarkriának épen nem szívesen látott, de azért jó bánásmódban részesülő vendégei. Csekélység ez a németekhez viszonyítva, akiknek ezideig már 350.000 orosz, francia, belga és angol foglyuk van.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia“-nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó-vállalat (Murai Jenő.)

Előrehaladott idény miatt kész fehérneműk mélyen leszállított árai mellett.

Nagy választék különböző minőségű
keztükben.

Ingek chiffonból I. minőség csip- kével vagy himzésekkel	K 2.20
Ingek chiffonból kézi himzéssel	K 2.60
Alsónadrágok chiffonból I. minő- ség himzéssel	K 2.20
Mellénykék battistból és chiffonból csipkével vagy himzésekkel	K 1 és 1.60
Ing- és alsónadrág-garnitúrák bat- tistból és chiffonból	K 6.60 és 8.60
Alsóruhák, hálóingek, mattiné és combina- tion jutányos árokon.	
Ajur harisnyák fekete, fehér és más színekben	K —.96
Mousselin harisnyák fekete, fehér és más színekben	K —.96
I-rendű flór-harisnyák fekete, fe- hér és más színekben	K 1.40
Selyemharisnyák fekete, fehér és más színekben	K 3.40

Nagy választék különböző minőségű
keztükben.

Poleiner János

FIUME

Via della Torre 1. — A görög keleti templommal szemben.

PECSINEI SZANATORIUM SUSAK-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebészeti betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kétféle hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az igazgatóság.

Táviratok: SANATORIJ - SUSAK.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- és kéz-ápolás (manicúr, villamos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfűlések elvállaltatnak. Fűlések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.

Modern Manin Szálló és Pilseni Étterem

VELENCE S. MARCO

200 szoba; egyágyas 3 lirától kétágyas 6 li-
rától feljebb. Kifőző konyha,

Tudja Ön már,

: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztán tartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszerárán

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Ma és mindennap:

:: Kezdeté pontosan este fél 9 órakor. ::
Nagy művész-esték a szerződöttet elsőran-
gu attrakciók és Burg Henrik kórikus
felléptével.

Előadás után kedélyes együttlét előadások-
kal és parkettáncal.

Venice Szt. Márktér Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek
találkozó helye.

— Estéknél zenehangverseny. —

FINOM, POLGÁRIAS,
JOIZU KOSZT KAPHATÓ
Via delle Pile 2. ajtó 7.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-
re vasuti állomástól.

Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

„Pro Patria 1914“

vasgyűrűbe arany és ezüstbeté-
teket

14 karatos aranyból K. 5.—-ért
ezüstből „ 1.50 „

Készít: Engelsrath J. ékszerész
FIUME, Dante-tér 5.

Zanobbi Vincenza

okleveles szabómesternő

SZABÁSZATI- ÉS VARRÓISKOLÁJA

október 1-én megnyílik. Tisztviselőnők, a
kik a szabást elsajátítani óhajtják, az esti
órákban járhatnak leckékre. Érdeklődni le-
het Piazza Giuseppe 1. sz. alatt (a kormány-
zói palotával szemben) lehet.

Richter cipői legelegánsabbak és a legjobbak

RICHTER FERENC cipésmester Fiume Corso 37,
Abbazia Reichstrasse 39.